

Валентина Нижеголенко
м. Херсон

Сценарій "Прийди, прийди, весно, прийди, прийди, красна"
Театралізоване свято зустрічі весни

По весняному прикрашений зал. На видному місці в глиняній вазі віточки верби (котики). До залу заходить "Весна" - дівчина у квітчастому вбранні, на голові - віночок з квітів.

ВЕСНА:

Добрий день, мої любі друзі!
Я - Весна, я - Весна.
Поспішаю до березня в гості,
Всім в дарунок тепло принесла.
Скрізь засіяла ранні квіти
І травичку шовкову, м'яку...

(Діти кидаються до неї, а в цей час заходить "Зима" - дівчина в білому одязі, на голові шапка зелена, оздоблена ватою, ніби покрита снігом.)

ЗИМА:

Ти засіяла квіти?
Не поспішай радіти!
Я їх вкрию снігами...

ВЕСНА: Яка ж бо ти люта, сестро! Лютуй не лютуй, а час твій пройшов. Людям ти добряче наобридла холодами та віхолами. Он як потягнулись до мене діти, щоб хоч трішки себе зігріти.

ЗИМА: Мене теж чекали, щоб після праведних справ відпочити. І дорослі і діти раділи моїм великим святam, пухкому снігу, свіжому морозу. З задоволенням ліпила малеча снігових баб, гралась у сніжки, каталась на санях і ковзанах...

ВЕСНА: Так, сестро, це було - та все пройшло. Надоїла, ти, своїми холодами. Хочеться всім зняти теплий одяг і замінити його легким, весняним та за роботу взятись.

ЗИМА: Яка робота? Я зараз сюди холоду напушу, скрізь сніжком притрушу. (Вибігає).

ХЛОПЧИК: Нам не хочеться вже зими, що ж робити? (Звертається до Весни). Що ж воно тепер буде? Знов почнуться морози?

ВЕСНА: Не бійтесь, любі діти. Ми ще позмагаємось з зимою, побачимо, хто кого переможе. А тільки ж ви мені допомагайте...

ДІТИ: Допоможемо! Ти тільки підкажи, що треба робити?

ЗИМА (заходить до залу): Попрацювала так, що аж стомилася! Все стало як в січні місяці!

ВЕСНА: Сестро, ну нащо ти йдеш наперекір часу? Звичайно, тобі не хочеться залишити свої володіння, але ж треба.

ЗИМА: Хто сказав що треба?! Я нікуди звідси не піду. Своїм місцем тобі не поступлюсь. Та тебе, Весно, ніхто й не чекав...

ВЕСНА: А ти про це спитай у дітей, чекали вони мене чи ні?

ЗИМА: Спитаю. (Звертається до дітей). Друзі, я добре пам'ятаю, як раділи ви мені: пісеньки співали, вірші повивчали, загадки, приказки, прислів'я... А що знаєте ви про Весну?

ХЛОПЧИК: Все знаємо! Ми готувались до зустрічі з Весною.

ЗИМА: Якщо це дійсно так, то мені доведеться покинути ваш край, але якщо ви, хоч на одне моє запитання не дасте відповіді - я звідси нікуди не піду! І вас заморожу! Домовились?

А скажіть мені, що ви знаєте про березень місяць?

I уч.: Наші пращури зустрічали Новий рік 13 березня, коли пробуджувалась природа.

II уч.: Астрономічна весна припадає на 20 березня. Які назви першого місяця весни ви знаєте?

III уч.: Місяць березень має такі назви: березоль, березіль, март, капельник, протальник, зимобор, соковик, марець, красовик...

Які ви знаєте народні свята березня?

I уч.: На 14 березня припадає Явдоха.

II уч.: 22 березня - Сорок святих. В цей день жінки випікають 40 "жайворонків" або "голубків".

III уч.: 30 березня - Теплою Олекси. Цей день вважається весняним.

ЗИМА: А тепер читайте вірші, присвячені Весні, а я послухаю. Ви їх, мабуть, не знаєте...

(Діти читають вірші, за краці - Весна вручає призи).

ЗИМА: А ще що ви вмієте робити?

ДІВЧИНКА: Хороводи водити.

(Діти з Весною стають у два кола, беруться за руки і водять хоровод. Див.додаток 1).

ЗИМА: А тепер сідайте, відпочивайте, а тим часом я вас запитаю: які ви знаєте прикмети весни?

(Відповідають):

Побачив шпака - весна прийшла.

З берези тече багато соку - літо буде дощове.

Жайворонки прилетіли - настане стійке тепло.

На Сорок святих буде погода - буде на гречку урода.

Гарний день на Явдоху - на врожай огірків і опеньків.

Яка Явдоха, таке й літо: теплий вітер - на мокре, вітер з півночі - на холодне.

Голуби воркують - тепло чують.

Довгі бурульки - весна буде затяжною...

ЗИМА: А танці ви знаєте?

ДІТИ: Знаємо!

ВЕСНА (до дітей): Поводимо "Кривого танця"?

ДІТИ: Поводимо!

(Всі стають в один ряд, беруться за руки, ідуть один за одним, звиваючи рядок "змійкою" і співають):

А в Кривого танця
Та не вивести кінця!
Треба його та виводити,
Лад йому та знаходити.
А як його вести?
Як віночок плести?
І сплела віночок
На шовковий шнурочок.
Коли б я була знала,
Начетверо перервала б
Начетверо перервала б
Та й під ноги потоптала б
Чорними чобіточками,
Золотими підківочками.
А хто буде в Кривім танці,
То пожене свині вранці.

ЗИМА: А хто з вас знає прислів'я та приказки, пов'язані з весною?

(Відповідають).

Березень уночі тріщить, а вдень плющить.
В Марці всяко буває - він на літо повертає.
Як звеселилася вівсянка - кидай сани, бери віз, викинь шубу, з печі злізь!
Проспівав байбак - ховай у затінок сіряк.
Прийшов Хома, вважай зими нема. (06.03).
Март всіх місяців варт.
Березень сухий, а мокрий май - буде каша й коровай...

ВЕСНА: В яких книжечках про це вчитали?

ДІВЧИНКА: Василь Тимофійович Скуратівський, письменник і етнограф, написав дуже хороші книжки: "Погостини", "Обереги пам'яті", "Місяцелік", "Покуть" і інші. Ось з них ми про все це і дізнались.

ЗИМА: Ну а весняні народні ігри рідного краю ви знаєте?

ХЛОПЧИК: Знаємо!

ЗИМА: Пограйтесь, а я подивлюсь.

(Діти проводять ігри "Панас", "Довга лоза", "Блоха". Див.додаток 2).

ЗИМА: А з чим весна до вас прийшла? Які подарунки принесла?

ДІТИ:

Ой, весно, весно, днем красна,
Що ти нам, весно, принесла?

ВЕСНА:

Принесла вам літечко,
Щоб родило житечко.
Ще й червоні квіточки,
Щоб квітчались дівочки,
Пісеньки співали,
В решето складали.

ЗИМА: Оце і всі подарунки?

ДІТИ:

Ой, весно, весно, днем красна,
Що ти нам, весно, ще принесла?

ВЕСНА:

Ой принесла тепло
І добре літечко.
Коробочку з веретінцями,
А скриньочку з червінцями,
Старим дідам по кийочку,
Старим бабам по серпочку,
Малим дітям по яблучку.

ДІВЧИНКА: Весно красна, ти нам в дарунок принесла тепло, проліски, зелену травичку, сонячну погоду... Ми тебе чекали і теж подарунки для тебе приготували.

ХЛОПЧИК: Дарунків багато і нам хочеться щоб ти визначила, які ж з них найкращі. Ми їх робили своїми руками.

(Діти вручають шпаківні, віночки та букети з весняних квітів. Весна розкладає на столі всі подарунки, дякує і називає краці. За найкращі поробки вручає призи).

ЗИМА: Я багато почула, побачила і переконалась, що настав час мені поступитись місцем. Діти прекрасно підготувались до зустрічі Весни. Молодці! До побачення в грудні місяці! Не згадуйте лихим словом! (Вибігає).

ВЕСНА:

Діти любі ви мої,
Я за вас радію.
Про таких друзів, як ви
Вже давненько мрію.
Працьовитими зростаєте:
Вчіться і читайте,
Поважайте вчителів,
Батькам помагайте.
Я ж тепло вам принесла,
Радість подарую
Красне літечко зустріну
Й далі помандрую.

Додаток 1

Подоляночка

Більші за зростом діти роблять велике коло. В середині нього – ще одне коло. Його утворили менші діти. Посеред кола ставлять дівчинку Подоляночку. Вона прикрашена віночком з квіточок або з вербових прутиків. Подоляночка присідає в центрі меншого кола. Два кола рухаються в протилежні сторони.

Дівчата з першого кола співають:

Десь тут була подоляночка,
Десь тут була молодесенька,
Тут вона стояла -
До землі припала.

Дівчата з меншого кола заводять свої:

Ой, устань, устань, Подоляночко,
Протри очки, як ті скляночки.
Та берися в бочки
І скачи у скочки!

Подоляночка підводить голівку, протирає кулачками очі. Потім встає, береться руками в боки і пританцьовує.

Додаток 2

Панас

Хлопці і дівчата обирають Панаса, зав'язують йому очі хустинкою, виводять на середину й обертають, питаючи:

Панасе, Панасе,
На чому стоїш?
- На камені!
- Що продаєш?
- Квас!
Лови мишей, та не нас!

Відпускають Панаса, а самі розбігаються. Він починає ловити дітей. Кого зловить - той стає Панасом.

Довга лоза

Грають тільки хлопці, які стають один за одним на відстані 2-х метрів. Нагинаються, а гравець, який стоїть позаду, розганяється, перестрибуючи через кожного і стає попереду. Так роблять всі по черзі.

Блоха

Двоє стають поряд, а третій стрибає перед ними. Його питають:

Блоха, блоха, чи дуже лиха?

- Як укушу, то знатимеш.

Пара розбігається в сторони, а третій женеться за ними. Кого дожене - той стає "блохою". Гра починається спочатку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дитячий фольклор Херсонщини/Обл. Центр відродження національної культури.-Херсон, 1994.-22 с.
2. Ковальчук О.В. Українське народознавство. -К.ІОсвіта, 1992.-176 с.
3. Культура і побут населення України: Навч.посібник,- К.: Либідь, 1993.- 288 с.:іл.
4. Скуратівський В. Місяцелік: Український народний календар. - К.: Мисгецтво,1993.- 208с.:іл.
5. Скуратівський В. Погостини, або дванадцять мандрівок у глибинь століть. - К.: Веселка,1990.- 128 с.:іл.
6. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник. - К.:Либідь,1994.- 256с.:іл.

http://library.kherson.ua/activities/vesna/spring_priydy.htm